

Szerkesztői előszó

A *Studia Litteraria Kosztolányi*-számának törzsanyagát a VIII. Nemzetközi Magyar-ságtudományi Kongresszus Kosztolányi Dezső szimpóziumán elhangzott előadások tanulmányra formált változatai adják. A klasszikus szövegek kritikai kiadásának tudomány- és kultúraköztisége című tanácskozás a klasszikus szövegek kritikai kiadását érintő tudomány- és kultúraközi kérdések megvitatásának biztosított helyet. A Kosztolányi Dezső Összes Művei Kritikai kiadás sorozat eddig megjelent *editio maior* kiadásai – tehát szövegközlést, szövegkritikát, tárgyi magyarázatokat, keletkezés- és recepciótörténetet egyaránt tartalmazó kötetei – textológia és interpretáció kölcsönhatását tanúsítják: a szöveg ebben a környezetben és összefüggérendszerben új értelmezéseket hívhat életre. Az újraolvasáshoz ösztönzést ad a szöveg alakulás- és befogadástörténetének feltárása. A Kosztolányi Dezső Összes Műveinek Kritikai kiadása és az ezekkel szoros kapcsolatban lévő háttérkutatások kulturális örökségünknek nem pusztán a megőrzését, hanem az újragondolását, és a korábban elmaradt, filológiai jellegű kutatások (korszak, irodalom- és sajtótörténet) elvégzését jelentik. A kritikai kiadás munkálatait az MTA-ELTE Hálózati Kritikai Szövegkiadás Kutatócsoport (www.kosztolanyioldal.hu) végezte, melynek alapítója Szegedy-Maszák Mihály volt, együttműködve az MTA Irodalomtudományi Intézetében folyó, az OTKA által támogatott Kosztolányi-projekt munkatársaival. A Kosztolányi Kritikai Kiadás Kutatócsoport a pályázati ciklus lezárulásával 2017-ben megszűnt MTA-ELTE Hálózati Kritikai Szövegkiadás Kutatócsoport utóda, s legfőbb hivatásának tekinti e munka folytathatóságának a fenntartását.

Az életműsorozat elkészültéhez elengedhetetlen a könyvtárak mélyén heverő adathalmazok feltárása: Kosztolányi minden egyes – még életében megjelent, különböző műfajú, más és más helyeken (legtöbbször napilapokban és folyóiratokban) napvilágot látott – írásának összegyűjtése. A Kosztolányi Kritikai Kiadás Kutatócsoporton belül külön folyik a forrásfeltáró munka, s az eredmények egy többkötetes bibliográfiai sorozatban látnak napvilágot, párhuzamosan a kritikai kötetek megjelenésével. A bibliográfia, illetve a forrásjegyzék kötetének elkészültéhez a korabeli napilapok és folyóiratok, alkalmi kiadványok szemlélésén túl különböző háttérmunkálatok elvégzésére is szükség volt, nem utolsósorban sajtótörténeti jellegű áttekintésekre. A kritikai kötetek hálózati változata folyamatosan készül.

Kosztolányi a legtudatosabb nyelvteremtők egyike a 20. századi magyar irodalomban, aki maga is foglalkozott a tudomány- és a kultúraköztiség kérdéseivel: a fordításról, szó, hang és kép kapcsolatáról remekbeszabott esszék sorát írta. Kosztolányi már a szülőhelyén több kultúra (magyar, német, délszláv) kölcsönhatását

tapasztalhatta, később pedig fordítóként és a magyar PEN Club elnökeként is foglalkozott különböző kultúrák viszonyával, beleértve a távol-keletieket is. A Studia Kosztolányi-száma elsősorban a fenti kérdések megvitatásához kíván hozzájárulni a szimpóziumot szervező Kosztolányi Kritikai Kiadás Kutatócsoport tagjainak, s a vállalkozáshoz utóbb csatlakozott szerzők tanulmányainak közreadásával.

DOBOS ISTVÁN